

Colecția: CoMedia

Imagine coperta I: *Domnișoara în bleu*, ulei, de George Zlotescu (colecția Camelia Stănescu)

Fotografia *Domnișoara în bleu* și fotografia autoarei: Aliona Illienko (Ucraina)

Fotografii colită: Vasile Blendea, Cristina Ghidoveanu, Anca Romeci, Mircea Mihalache (colecția Camelia Stănescu)

Video (introduse prin coduri QR): Camelia Stănescu și Bogdan Mihăilescu

QR: Costel Postolache

Coperta: Stelian Bigan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STĂNESCU, CAMELIA

Iluzia autoexilului : roman / Camelia Stănescu. -

București : Integral, 2024

ISBN 978-606-992-738-0

821.135.1

© INTEGRAL, 2024

Editor: Costel POSTOLACHE

Tehnoredactor: Stelian BIGAN

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-992-738-0

Camelia Stănescu

ILUZIA AUTOEXILULUI

roman

INTEGRAL

1, 2, 3, 4 – PROBĂ DE MICROFON

Obişnuia să vină pe jos până la Radioul, situat într-o veche clădire din centrul Bucureştiului, unde lucra. Atmosfera matinală a oraşului o inspira. Radioprogramul ei de la 10 se intitula *Suspans în cotidian*. Cotele de audienţă îl situau destul de sus în preferinţele ascultătorilor. Dintre colegi, doar Florian se arăta sceptic faţă de succesul de public al emisiunii ei. Toată redacţia şuşotea despre rivalitatea lor profesională accentuată, mai ales de când Roxana, şi nu el, fusese selecţionată pentru un stagiu de o săptămână la un important post de radio din Salonic.

Ceasul de pe perete indica ora 9 şi 55 de minute. Editorul multimedia i-a luat pulsul vocii, urmărind atent pe monitor grafica armonioasă a simetriilor de decibeli şi ea a rostit cele câteva cuvinte din limbajul codificat al Radioului tradiţional: Probă de microfon – 1, 2, 3, 4.

Ora 10. Generic de emisie. Ora 10 şi 20 de secunde – introducere muzicală. Ora 10 şi 1 minut – cu un surâs delicat, Roxana şi-a început recitalul: *Bună dimineaţa, dragi ascultători. Cum vi se pare această zi de toamnă târzie? Eu o găsesc rece, indicisă, ademenită spre iarnă. Miroase aspru a frig. Se simte apropierea unui final de an obosit, când amiaza pare amurg, iar seara se adânceşte prematur în noapte.*

Transfigurată de elanul suveran al imaginației ei dezlănțuite, era ca și cum s-ar fi aflat în fața unui interlocutor necunoscut, pe care, prin incomparabila magie a undei radio, ținea cu tot dinadinsul să-l seducă. Pe măsură ce vorbea, paloarea obișnuită a chipului i se îmblânzea. Căpăta culoarea delicată a rozelor. Bucuria de a comunica subtil și misterios cu ascultătorii îi ilumina privirea. Devenea expresivă. Ca muzica, atent selectată de editorul multimedia. De dincolo de geamul despărțitor dintre cabină și regia de emisie, „hublou” cum îi spun cunoscătorii, Florian o privea insistent. Profitând de pauza muzicală de după șapoul emisiunii, cu un zâmbet răutăcios, a apăsă pe tasta prin care i se putea adresa, fără a fi auzit de ascultători:

— Asta-i început de radioprogram matinal? Slab. Foarte slab!

Roxana nu i-a dat atenție. Și-a continuat transmisia. Când a ieșit din cabină, i-a reproșat:

— Eram în direct, Florian. În direct. Am trac ori de câte ori sunt *on air*!

— Nu se poate! Te pomenești c-o să ai emoții de debutantă până ieși la pensie.

— De data asta, să știi, ai depășit orice măsură!

El își savura victoria: Bingo! Reușise s-o înfurie! Ea, exasperată, i-a relatat, pe nerăsuflăte, toată tărașenia redactorului-șef, care a avut o reacție cu totul neașteptată:

— Ca doi copii, așa vă purtați. De mâine, Roxana, preiei dezbaterile culturale ale lui Florian. El o să facă, în locul tău, transmisiile de la 10. Doar așa o să ajungeți să vă respectați unul pe altul.

Florian era ultramulțumit. Venise momentul să-i demonstreze pârâcioasei cum se face o transmisie culturală ca lumea, cu idei, nu cu bla, bla, bla.

Câteva zile mai târziu, de la biroul său, izolat de celelalte printr-un perete transparent de plexiglas, Florian a exclamat:

— Audiența ta e la pământ!

— Nu pot să cred! E vorba de emisiunea ta. Te bucuri că i-a scăzut numărul de ascultători, doar pentru că acum o realizez eu?

— Îți dau o veste și mai proastă. Rating-urile transmisiilor pe care le-am preluat de la tine sunt în creștere. Și, ce ne spune nouă asta? *Wow*! Că noul realizator se bucură de aprecierea ascultătorilor.

— Faptul că, mai nou, tu îmi moderezi emisiunea i-a nemulțumit, sunt absolut sigură, pe ascultătorii mei. Mă aștept la reacții vehemente. Îmi cunosc publicul.

— Nu mai spune?! Ei, hai să vedem când or s-apară reacțiile astea! Punem pariu că niciodată!

Ce să-i răspundă? A așteptat răbdătoare dulcea clipă a răzbunării. La ședința de definitivare a grilei de iarnă, Florian și-a expus, cu argumente convingătoare, noul proiect de emisiune. Ingenios, original, fără costuri prea mari de producție. Roxana a sărit ca arsă. A înșirat fel de fel de vulnerabilități. Când a venit rândul ei să-și susțină intențiile redacționale, el i le-a mitraliat una după alta.

Dacă l-ar fi atras cât de cât ca femeie, ar fi fost mult mai conciliant, dar Roxana arăta ca vai de lume. Păr neîngrijit, de culoare incertă. Ochelari de vedere inestetici. Mutră veșnic plouată. Ce mai vorbă, era total lipsită de vino-ncoace. Îmbrăcată modest, cu blugi decolorați și tricouri din bumbac, te frapa, eventual, doar prin uriașa ei geantă, în care își ținea o tabletă, două telefoane mobile, portofelul doldora de acreditări și cărți, mai ales cărți. Cum avea o clipă liberă, se puneă pe citit

— Semenii cu poștașii care altădată distribuiau cartea prin poștă!, a ironizat-o.

— Știi misiune mai nobilă decât cea a omului care aduce cartea?, i-a răspuns.

— Ce prostie! În plină eră a internetului, să faci pe grozava că tu, pasămite, ești mare fidelă a galaxiei Gutenberg!, a taxat-o răutăcios.

Ar fi vrut să-i dea antipaticului o replică pe măsură. I-a fost ciudă că, de indignată ce era, n-a reușit s-o găsească. Atunci i-a venit ideea să-și învingă adversarul altfel. Mai ingenios. Să pună la cale o stratagemă. Așa, ca să-l joace puțin. N-a stat pe gânduri. A pornit încrezătoare la atac.

STRATEGIE „WOODY” PE WHATSAPP

Când s-au întâlnit a doua zi în redacție, Roxana l-a surprins pe Florian cu o remarcă:

— Te-am analizat bine, Florian. Dacă îți ții în frâu agresivitatea, ești un tip OK. Excelent reporter, neîntrecut comentator. Cine se poate compara cu tine, Mister Radio?

Florian a jucat scena modestiei:

— Crede-mă, nu mi-e deloc ușor. Multilateralitatea mea mă îndreptățește să regret că nu m-am născut pe vremea Renașterii. M-aș fi mulțumit și cu echipa enciclopediștilor francezi. Dar, se știe, băieții buni *n-are* noroc. Așa încât sunt nevoit să mă încadrez, supus, într-o Românie a ultimelor locuri europene.

— Ce tare poți să fii când vrei?!

— Tonul tău micios nu-mi miroase-a bine. Ia spune repede, ce vrei?

— Să facem pace.

— Îți arde de glume?

— Deloc. Mă înspăimântă primitivismul nostru emoțional. E contraproductiv. În loc să construim ceva împreună, noi dă-rămăm! Din orgoliu nemăsurat, am ajuns să ne vulnerabilizăm până și emisiunile. Nu vrei să găsim alt spațiu de confruntare pentru antipatia noastră comună?

— Te gândești la ceva anume?

— Să zicem că da. Uite, o veche prietenă, o doamnă în vârstă, mi-a încredințat, nu demult, un fel de jurnal al ei. Aș vrea să-l citești.

— Un text siropos, scris de o persoană care nu mai e tânără, nu mă atrage deloc.

Au urmat câteva zile în care s-au ignorat cu desăvârșire. La aniversarea unei colege, Roxana și-a făcut apariția cu un tip. Lui Florian, individul i s-a părut destul de șters, ea însă era cu totul alta. Nu mai purta ochelari de vedere. Îi înlocuise cu lentile de contact. Pletele-i în neorânduială se lăsaseră domesticite într-o pieptănătură modernă, ce-i puneă în evidență fruntea înaltă și ovalul perfect al feței. Umbrele și luminile unui machiaj rafinat îi desenau discret conturul ochilor, pomeții, buzele. Lui Florian nu-i venea să-și creadă ochilor. Roxana devenise peste noapte, incredibil, dar adevărat, atrăgătoare. Se întreba doar prin ce minune se îndurase ea să-și părăsească blugii ponosiți și să îmbrace frumusețe de rochie verde-smarald!? Cine o convinsese să renunțe la adidași și să poarte pantofi eleganți cu tocuri foarte înalte, ce-i puneau în evidență picioarele lungi, cu gleznă fină. Îi venea s-o întrebe: Îmi explici și mie de ce ți-ai ascuns atâta timp atuuri importante? Ai făcut-o din prostie sau din comoditate? N-a avut ocazia să-i adreseze vreo vorbă. Roxana nici nu l-a băgat în seamă. Părea total acaparată de spălăcit.

— Hei, Roxana, te-ai culcat?, i s-a adresat câteva ore mai târziu pe WhatsApp.

I-a răspuns imediat. Tot pe Whats.

— Nu, Florian.

— Ești singură?

— Cu cine ai vrea să fiu?

— Păi, cu partenerul tău de azi. Cam șters individul.

— Șters, neșters, mie-mi place.

— Și eu care credeam că pe mine mă plăci.

— Se mai înșală omul!

— Ce mă fac eu cu tine, Roxana?

— Cum adică ce te faci cu mine? Vrei să te plac? Atunci fă bine și treci peste resentimente. Citește ce a scris prietena mea. Am uitat să-ți spun. O cheamă Ama!

El a postat pe WhatsApp un icon un chip caraghios de omuleț ce se ia cu mâinile de cap. Dedesubt a adăugat cu năduf: „Nu îmi plac ciocănitorele. Și asta ești tu. O ciocănitore. Știi ce se spune în popor? Că, în dimineața de Sf. Valentin, prima pasăre pe care o vede o fată nemăritată îi prevestește cu cine se va căsători. Dacă vede o ciocănitore, e jale! Rămâne nemăritată. Așa că vezi în calea cui mai ieși, Woody dragă!”

Roxana i-a răspuns cu imaginea binecunoscută a ciocănitorei Woody și a adăugat:

— Cioc, Cioc! Când citești povestea Amei?

— Niciodată !

— Cioc, Cioc! Am să te bat la cap până accepți. Spune când?

— Cauți cearta cu lumânarea, Woody?

— Păi, nu așa suntem noi obișnuiți?

— Îmi explici și mie ce urmărești?

— Să-mi fii alături într-un joc al fanteziei, pe care ar fi păcat să-l ratăm!

— Și pentru asta îmi bagi pe gât jurnalul unei necunoscute? Ce ți-am făcut să merit așa pedeapsă?

— Vreau o părere sinceră.

— De ce tocmai de la mine? Fă-mă să înțeleg.

— Am nevoie de obiectivitatea ta neprietenosă. De nepărtinirea ta distantă. Te vreau necruțător. Ne vom înfrunta. Așa cum procedăm de obicei.

— Îmi explici și mie ce te-a apucat?
— Doar analizându-ți la rece opiniile, voi înțelege ce ne deosebește așa de mult că una-două ajungem să ne ciondănim.
— Lasă teoriile! Mai bine spune-i venerabilei doamne că ți-a plăcut ce-a scris și cu asta basta. De ce să complicăm inutil lucrurile?

— Pentru că Ama merită ceva mai mult de la mine decât un răspuns grăbit. E prietena mea. Ai habar ce înseamnă asta? Sau, înfumurat cum ești, n-ai prieteni. Îți ești suficient ție însuși!

El a reacționat prompt. A pus pe WhatsApp un *icon* cu un omuleț care-și acoperă urechile, semn că nu vrea s-o mai audă.

Prea am fost agresivă, și-a reproșat Roxana. Procedăm urgent la o schimbare de strategie, a decis. Pentru noua ei tactică, îi trebuia însă alt mijloc de comunicare. Telefonul, sigur că da:

— Te rog, Florian, te rog, nu mă refuza, uită-te pe ce-a scris prietena mea.

— Nu mă interesează textul cucoanei ăleia.

— Nici dacă ți-l citesc eu? Promit să te dau gata cu inflexiunile vocii mele. Hai, dragul meu, împlinește-mi această dorință, te roooog!, i-a murmurat aproape languros.

Lui nu-i venea să creadă. N-o recunoștea. Cum adică? Adversara lui de mai ieri încearcă să flirteze cu el la telefon? Așa ceva nu se putea rata. O să-i accepte o vreme trăsnaia fără noimă. Pe urmă, o să-i dea de înțeles că n-are nici un rost s-o continue. E o prostie. Sigur, asta după ce se va întâmpla ceea ce spera el să se întâmple: S-o aibă și pe asta!

— Hei, de ce taci? Nu te înduri să-mi faci pe plac, nu-i așa?

— Accept cu o condiție. Să se întâmple la telefon, numai în miez de noapte. Așa, ca acum, când tot omul normal doarme. Poate nu știi. Sufăr de insomnie. Lectura ta o să fie pentru

mine un excelent somnifer! Hai! Dă-i drumul odată până nu mă răzgândesc.

Aproape în șoaptă, Roxana a început să citească dintr-un fișier pe care-l intitulase, ce-i drept cam trăznit:

Ama's vintage story.doc

Episodul 1

De fiecare dată când sunt copleșită de singurătate, procedez la fel. Alerg într-un suflet la cutia de scrisori. Poate, cine știe, mi-a scris cineva. O deschid, dar nu găsesc decât facturi și pliante publicitare. Cu duiumul. Aprind televizorul. Trec de pe un canal pe altul. Caut. Un film, o emisiune, o masă rotundă care să fie pe gustul meu. Sunt nemilos agresată de o avalanșă de imagini din lumea noastră violentă, rea, meschină, egoistă. Sătulă de atâta urătenie, dau fuga să răspund la telefonul care sună în neștire. Ard de nerăbdare să aflu cine și-a amintit de mine. Sunt înștiințată că se face un sondaj. După ce îmi spun vârsta, mi se precizează politici că, din păcate, opiniile pensionarilor nu sunt inventariate. N-am totuși de ce să mă plâng. Sunt zilnic asaltată de firme de medicamente. Evident, la costuri piperate, mi se livrează, pe bani grei, speranța tinereții fără bătrânețe. O iluzie în plus în casa mea, adică acolo unde nu mă așteaptă nimeni. Parc-o aud pe mama: „Greșești că nu ai prietene tinere, ca tine. Noi, rând pe rând, vom pleca din lumea asta și ce-ai să te faci tu, la vârsta mea? E înspăimântătoare singurătatea la bătrânețe!” Câtă dreptate avea mama! Sunt la vârsta ei de atunci și am ajuns să regret că nu i-am dat ascultare. Dar cum să fac așa ceva când, pe vremea studenției, tinerele de-o vârstă cu mine mi se păreau fără sare și piper. Mă seduceau, în schimb, doamnele de altădată. Erau ca eroinele din romanele adolescenței mele. Fiecare avea povestea ei și nu pridideam să le însoțesc în lumea apusă a tinereții lor. O lume cosmopolită a eleganței, a demnității, a bunului